

פרוטוקול מס. 151

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום חמישי, ל' בכסלו תשל"ו - 4.12.75.
משעה 12.00.

בתל-אביב, במרכז לשלטון מקומי)

נ ר כ ח י ס - חברי הוועדה:

ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
ל. דיציאן
ה. זיידל
מ. ידיד
ב.צ. קשת
פ. שינמן
ח. שמעוני

מזמנים:

- משרד הבריאות	ד"ר מ. קלמן
" "	מר ש. נעמן
" "	גב' י. גרנות
- משרד משפטים	גב' ט. שפניץ

מזכירת הוועדה:

שושנה כרם

קצרות:

שולמית פרג

בסדר-היום: חוק לתיקון פקודת רופאי שיניים (מס.6),
תשל"ה-1975.

- 428 -

(תקופה) ביום 15.12.75

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותחת את הישיבה.

אנחנו נדון היום בחוק לתיקון

פקודת שיניים (מס. 6), תשל"ה-1975.

תיקון פקודה זו בא לפתור בעיה

שנמשכת זה שנים רבות, וזה לאחר שנעשו מספר תיקונים בפקודה רופאי השיניים בעבר על מנת לפתור את בעייתם של מרפאי השיניים ואלה שעסקו ברפואת שיניים מבלי שתהיה להם זכות לכך בגלל נוהליהם אג הסדרים שהיו בחו"ל, ובגלל היותם בארצות שונות באירופה ושעברו קורסים כדי לעסוק ברפואת שיניים מבלי להיות רופאים.

מכל מקום, חוק זה תוקן מספר

פעמים כדי לתת אפשרות לאנשים מקטגוריה מסוימת לעסוק בעיסוקם מבלי להיות מועדים לעמוד במשפטים. אבל בכל זאת, לא תוקן העניין כולו, וגם לא הגענו למצב שאפשר היה לשים קו מתחת למצב הבלתי נורמלי ושלא יחוספו יותר אנשים שאינם רופאים אשר עסקו ברפואת שיניים.

על כל פנים, תיקון זה בא

לגמור את החשבון שיש בשטח זה. (ל. דיציאן: זה רק ישכך את המצב)

אני בכל זאת מקווה שהתיקון הזה

יתן אפשרות לגמור את החשבון כך, שמי שזכאי עוד לקבל רישיון ושלא קבל אותו עד כה, יקבל, אם ע"י מבחנים, או קורסים ואם ע"י הסבות וכו'. ואילו מי שלא יהיה רשאי, בשלב זה, לקבל רישיון - לא יקבל. כך שזה ירחיע אנשים מלנסות נסיונות חדשים כפי שהיה בעבר. כלומר, שלא ינסו לעלות על העגלה שלא קיימת עוד.

אנחנו יודעים, שהבעיה הזו

של עולים מברית המועצות היא, למעשה, בעיה חדשה, והיא איננה זהה לבעיה שהיתה קיימת במדינה. מרפאי שיניים מסויימים שהיו להם רישיונות בחו"ל, ופה לא נתנו להם רישיון אלא לאחר שלמדו בקורס מזורז וכו' - אלה אינם "זובנוי-ברצ". שם יש ודאי דירוג, ואנחנו נשמע על כך הסברים. למעשה, עם הגל החדש מברית-המועצות התעוררה הבעיה מחדש. אבל שמעתי כי הבעיה של "זובנוי-ברצ" נפתרה גם בלעדי תיקון זה.

הייתי מבקשת ממך נעמן וד"ר קלמן

ממשרד הבריאות, וכל מי שרוצה להוסיף בעניין זה - שיהנו גם סקירה קצרה על מה שקרה בעבר, כי לא כל מי שיושב פע מבין חברי הוועדה היו בקדנציות הקודמות.

השאלות שלי הן: האם החוק

הזה יפתור את הבעיה הזו לאלה שלפי הקריטריונים המחקבלים על הדעת יוכלו לעסוק ברפואת שיניים? אבל זה איננו מכוון לגבי העתיד, כי בעתיד רק מוסמכים יוכלו לעסוק בזה לאחר שיעברו מבחנים וכו'.

השאלה היא, האם זה יתן פתרון?

למי זה לא יתן פתרון וחייבים לתת להם פתרון? למי כדאי לתת פתרון? הפתרון כפי שמוצע בחוברת הכחולה איננו נותן פתרון.

האם חוק זה יתן איזו הגבלה לאיש שעולה או יעלה בזמן מן הזמנים.

ל. דיציאן:

ואז הוא לא יוכל לקבל רישיון במקרה שלא היה רופא שיניים בחו"ל?

ה. זיידל:

אותה שאלה אני שואל בצורה הפוכה.

ש. נעמן:

אני אתרכז בבעיות שלגביהן החוק הזה בא לפתור, וד"ר קלמן

ישלים ויאמר את מי זה לא יפתור.

מזמן הקמת המדינה היו שלושה תיקונים - בשנים 1951, 1958 ו-1965. נושא התיקון של שלושה אלה היה ביחד - בעיית רופאי השיניים. עובדה, שכבר ב-1951 נעשה תיקון, ובדרך כלל כאשר מציעים תיקון אז יש להכין אותו במשך שנתיים וחצי לפני כן. זה כבר מוכיח שזו היתה בעיה דחופה ביותר אשר לחצה והתעוררה עם קום המדינה.

אני חקרתי וראיתי מה קרה, ונציגתי את זה לזכותם של מרפאי השיניים. התברר, שהפקודה היא משנת 1945 והיא נעשתה ע"י השלטון המנדטורי, ואז מרפאי השיניים זכו, והם היו היהודים הראשונים שלגביהם השתמש השלטון המנדטורי על סמך העקרונות שהיו בספר הלבן. זאת אומרת, שאז סגרו את הדלת לאלה שיבואו תוך כדי המלחמה ניצולי השואה, או שיבואו מיד אחרי המלחמה.

ל. דיציאן:

זה לא נכון, אבל לא חשוב. אני מכיר את הבעיה מ-1938.

ש. נעמן:

אני מכיר את הבעיה הזו, ויש לי ניתוח משפטי בעניין זה. נכון שזו לא היתה הסיבה היחידה. השלטון המנדטורי ראה גם את הצד המקצועי וגם את האינטרס של רופאי השיניים - לשמור על טהרת המקצוע.

לתיקון ניתן אופי מיוחד. שלושת התיקונים שנעשו בזמן הקמת המדינה היו לא באו לפתור את בעיית רופאי השיניים במדינת ישראל, אלא לפתור בעיה של קבוצה של מרפאי שיניים שהיו באותה תקופה במדינת ישראל או תוך זמן קובע מסויים. שנה או שנתיים מזמן עליה ארצה, אם הוא הגיש בקשה מתאריך הקובע ואם ממלא תנאים לפי החוק.

התנאים היו מקצועיים וענייניים מאוד, ולא כל אלה שהתיימרו להיות מרפאי שיניים בארץ מוצאם יכלו לקבל פתרון. התיקון של 1951 דרש צנזורה מסויים - גיל, תקופת מקצוע, או הגשת בקשה עד תאריך קובע מסויים. התיקון הזה, כפי שאמרתי, פתר את הבעיות של אלה שנמצאו אותו זמן בארץ או שמור לתאריך הקובע. הסעיפים האלה כבר אינם נמצאים בחוק זה. על כל פנים, תמיד נמצאו אנשים שנשארו בארץ מסויימת, או שעברו את הגיל המסויים. אבל הנכון הוא, שלמרות שבמשך תקופת כל שלושת התיקונים היה סעיף שהגדיר את הבקשה עד תאריך מסויים, אז הרשות המפקחת - משרד הבריאות - אף פעם לא נהגה בנוקשות. זאת אומרת, אם מישהו הוכיח שיש בכוחו להוכיח זאת, ואם הוא הביא את ההוכחות, התנאים, שמבחינה מטריאלית נקבעו בחוק - שנות גיל, שנות התעסקות במקצוע - למרות שאיחר, קבלו בקשתו ולא שללו את זכותו לעבוד במקצוע.

אבל בשנים 1951/52 עד 1958 עלו

עוד מרפאי שיניים, בעיקר ממזרח אירופה. אז עדיין לא היתה עליה

מרוסיה; אז היתה הבעיה של עולים מרומניה, מפולין ובולגריה, כך שבמידה מסויימת התווספו כמה מאות איש ולחצו על המחוקק שיחן להם זכות חוקית לקבלת רשיון או היתר לעסוק ברפואת שיניים.

למעשה, כבר בזמן המנדט היתה הפמכה חוקית לגבי מי שרק מרפא שיניים קבל תעודת היר, ואילו רופא שיניים קיבל רשיון. היה לחץ ציבורי ב-1951. זו היתה קבוצה גדולה מפולין, ושוב תוקן החוק. אבל המחוקק הישראלי החמיר במידה מסויימת את התנאים שלו. קודם כל, בתנאי ההוכחה. לא רק היתר חוקי בארץ מוצאו, אלא הוכחה לגבי השכלה תיכונית, תעודת בגרות; ובמקום 15 שנות התעסקות במקצוע, נדרשו 20 שנים, וגיל - 35, וכן לעבור בחינות. אבל יחד עם זה, ניתנה סמכות למנהל הכללי של משרד הבריאות לפטור מבחינות אם הוא השתכנע שהאיש ממלא אחרי התנאים.

הבעיה נפתרה, פרט לכמה יחידים שלא הצליחו להוכיח ולא עמדו בקריטריונים שקבועים לענין זה - לא גיל, לא שנות התעסקות במקצוע וכו'.

בינתיים, שוב עלו ארצה יהודים מרומניה ב-1958. המחוקק גם כן, באופן חד פעמי, פתח שוב את האפשרות לתת להם לעסוק במקצוע פה. מאחר והם לא היו מוכנים לעבור הסבה מקצועית וגם לא רצו לוותר, הרי שבטניהם ננעלו שערי הארץ. אך בינתיים התווספו עוד קבוצות שלא מלאו אחר כל התנאים למרות שהם התעסקו במקצוע זה בארץ מוצאם. בין אם היו טכנאי שיניים בארצם וביים אם הם היו בישראל - היו כאלה שנסעו לוויינה ועברו שם קורסים של מספר חודשים, אבל החוק לא התייחס לכגון אלה ולא הכיר בזכותם לקבל ליגליזציה. אולם, למרות כל זה, היו כאלה שמלאו את התנאים ועבדו במדינת ישראל באופן לא חוקי. כלפי אלה היו משפטים וביח המשפט השתדל להוכיח את זכותם.

כל הבעיות הללו יצרו משקע של מרפאי שיניים שהיו בשוליים, אני מודה כי לבעיות האלה לא יכולנו למצוא פתרון. אולם בלחץ העליה הרוסית - זו הפעם הראשונה שבאה אלינו קבוצה מאורגנת. היו בידי עולים אלה דיפלומות על גמר בית ספר של שלוש שנות לימוד של ריפוי שיניים בארץ מוצאם. כך שבלחץ של מרפאי השיניים אלה רפתה ההתנגדות של החוגים האקדמאים של רופאי השיניים. ב-1965 היתה התנגדות חזקה מאד והשפעה על החמרת התנאים. אפשר להגיד כי משהו השתנה במנטליות, בגישה ובהבנת האינטרס המקצועי. לכן רוצה משרד הבריאות לפתור את הבעיה הזו.

השיטה היא פתרון קונסטרוקטיבי סופי לבעיה של רופאי השיניים. כלומר, ההצעה שהובאה בפניכם אומרת, שלא יהיו יותר מרפאי שיניים. הבעיה היסודית היא, הרמה ההשכלתית שלהם. זאת אומרת, שאלה שיעמדו בחוק יהיו רופאי שיניים. וכך לא יהיו יותר מרפאי שיניים.

כמובן שהיקון זה לא בא להכריח את מרפאי השיניים שלא יוכלו לעמוד בדרישות החוק, אלא מוצע להם ללמוד במשך שנתיים, ולאחר מכן הם יקבלו תואר של רופא שיניים.

מי שמחזיק את התעודה, ולא יעמוד בדרישות החוק - איש זה יוכל לגמור את מקצועו בכבוד, ולא ייגרע ולא כלום מזכותו. מכל מקום, אנחנו מדברים על אנשים שיש להם תעודות היחר, ואינני מתייחס לאלה שגם לפי החוק אסור להם להתעסק במקצוע.

ד"ר מ. קלמן:

כבוד היושבת ראש! העסק הזה נמשך במדינת ישראל זה 30 שנה, ואולי אפילו 40 שנה. אפשר להגיד שההבדל הגדול בין החוק הזה לבין הצעת החוק החדשה, עם החיקונים האחרונים, ובלי לפגוע באלה שעשו או לא עשו את החיקונים - הפעם יש פילוסופיה אחרת, קונסטרוקטיבית, המבוססת על הגיון ולא על אמוציה, ולא על לחצים מאוניברסיטאות, ולא רופאי שיניים ולא עולים מארץ זו או אחרת.

אחת הבעיות שלנו בכל המקצוע של רפואת שיניים היא, שכאשר תקנו חוקים הם תוקנו בלחץ של מצב הירום.

מדובר פה על קבוצה של

100-200 איש. הואיל ואני לא הייתי בארץ, אז אני לא יכול להגיד אם זה טוב ליהודים או לא, אלא שדומני כי בשנת 1975 אנחנו הגענו למצב שאנחנו יכולים להרשות לעצמנו לבנות תשתית למקצוע מבוססת על פי דרישות העם.

אני לא צריך להיות לא נאמן

לרופאי השיניים למרות שאני חבן בהסתדרות רופאי השיניים, וכך להיות לא נאמן לביח ספר לרפואת שיניים, אלא להיות נאמן לאנשים ולעשות את הכל בתנאים טובים.

היום, לפי החוק המוצע וגם לפי

החוק הקיים - כל איש שהוא אזרח במדינת ישראל, אשר גמר חוק לימודים באוניברסיטה - אם ב"הדסה" או במקום אחר - אם יש לו תעודה כשרה. הוא מיד מקבל רשיון לרפואת שיניים.

אנשים שואלים: איך אתה יודע

שאיש שגמר לימודיו בהונג-קונג, גמר ברמה נאותה? למעשה, אנחנו לא יכולים לפתור את כל הבעיות אגב תיקון חוק זה. לי יש בעיות, ויחכך שאנחנו איננו מסוגלים לפתור אותן בשנת 1975. כך שאולי בעוד שנה נהיה מסוגלים לפתור בעיות.

מכל מקום, אנחנו אומרים שכל

מי שגמר לימודיו באוניברסיטה באיזה שהוא מקום - והרי יש ארגון בינלאומי בשטח זה - אפילו אם האיש גמר בית ספר לרפואת שיניים בדרום וייטנאם - אנחנו אומרים שמגיע לו לקבל רשיון כדי לעסוק ברפואת שיניים.

מכאן אנחנו מגיעים לקבוצה

השניה - "זובנויברצ": כל נוטריון תרגם מלה זו וכתב "רופא שיניים", וכך אנשים אלה לקחו רשיון של רופאי שיניים.

משרד הבריאות נהג כך משתי סיבות:

אף אחד לא ידע מה זה "זובנויברצ"; סיבה שניה היתה - שעד שנת 1970, כמעט ולא היתה עליה מרוסיה. אבל אחרי הרבה צרות הגיעו בין השנים 1957 ל-1967 כחצי תריסר אנשים. לאחר שמשרד הבריאות ראה כי אנשים אלה ענו על החוק, אז הוא העניק להם רשיונות.

משהחלה העליה הרוסית בשנים 1970

ו-1971 - ואני עליתי ארצה במקרה בשנת 1970 - אז התעוררו חלוקי דעות בתוך משרד הבריאות, ואני במקרה ידעתי מה זה "זובנויברצ". אני ידעתי שזהו משהו אחר. זה כמו שבאמריקה אינג'ינר זה נהג רכבת.

מכל מקום, כאן הוא לא יכול לעבוד.

שאל אותי שר הבריאות מה אני מציע, אמרתי לו שזה לא טוב לתת ל"זובנויברצ" רשיונות.

ד"ר מ. קלמן:

האמת היא, שה"זובנויברצ" הוא האמיתי ביותר. כלומר, יש לו השכלה לא אוניברסיטאית, אלא זה כמו אחות. זה למעשה נמצא בין האיש הפשוט, בין הפועל ובין האיש האקדמאי. אכן הוא למד משהו. הוא עבד בארץ מוצאו כחוק. הוא לא פושע.

לפני מלחמת העולם השנייה ביטלו את המעמד של מרפאי שיניים. אבל רק ברוסיה טוענים שהם סוגריים בתי ספר של מרפאי שיניים.

אמרתי לשר, שהחוק היום אומר כי אחרי 1965 אין יותר מרפאי שיניים. זה היה סופי. מאידך, אי אפשר להחלים מזכות העולים האלה שהמקצוע שלהם הוא ריפוי שיניים.

ועוד: אי אפשר לתת רשיון לאנשים שאינם רופאים.

לכן קמה ועדה שיטבה על מדוכה זו ודנה והגיעה למסקנה מתחנית. אמרו שבכל בעיה של מרפאי שיניים נעוץ הענין של לימודים. לא איכפת לנו הרקע של האדם, והלאום שלו וכו'. ובלבד שהאיש הזה יכול להוכיח לוועדת בוחנים אובייקטיבית מקצועית שהוא יכול לטפל בריפוי שיניים. מכל מקום, לפי החוק - "זובנויברצ" שלמד שלוש שנים, זכאי שר הבריאות למלא אחרי הנאים מסויימים.

אנחנו, בעזרת משרד הקליטה, ובשיתוף מוסדותיו הקיימונו קורסים. היו אמנם צעקות ולא רצו ללכת לקורסים אלה, אך בסופו של דבר אני יכול להגיד היום - 4 בדצמבר - כי אני שמח להודיע לחברים פה כי עד היום עברו 109 איש את הקורס בהצלחה, והם קבלו רשיונות של רופאי שיניים. הם היו בעבר "זובנויברצאים" וכעת יש בידם רשיונות; כ-20 איש נפלו מהקורסים משום שאו שנמאס להם או שנכשלו בבחינות.

הכוונה היא, להביא אותם לרמה נאותה, ושיוכלו לפרנס את משפחותיהם. תפקידו של משרד הבריאות לדאוג לכך שברגע שאזרח רוצה רשיון, אז האיש יוכל לעבוד מבלי לגרום נזק. זהו תפקידנו העליון בחוק זה, מבלי להתעלם מהעובדה שברגע שהאיש מקבל רשיון, אז האיש יוכל לעבוד, אבל אנחנו לא ניתן רשיון אם לא נהיה משוכנעים שהוא מסוגל לטפל בריפוי שיניים.

אני חייב לציין עוד, שעם כל הרעש שהיה בענין הקורסים - העולים האלה, עשרות מהם, באו ואמרי כמה טוב שהם למדו בקורסים אלה. עכשיו "אנחנו רואים שבלי הקורסים לא היינו יכולים לעבוד". כך הם אמרו.

היו מרפאי שיניים שבזמנו הם קבלו רשיונות, וכאשר היה הקורס הראשון הם באו ללמוד, משום שהם ראו כי לא באים אליהם פציינטים.

זהו קורס לשנה אחת. נוסף לזה, אחרי הקורס הראשון ישבו האנשים בכיתה ולמדו. אנחנו הוספנו להם לפני הקורס כיתה מכינה ללימוד עברית מקצועית. קורס זה נמשך חצי שנה.

והיה, אם יהיו כאלה שכעבור שנה הם אינם מגיעים לרמה הרצויה, אז לא זורקים אותם לשוק, אלא אנחנו מציעים שהאוניברסיטה זכאית לדרוש את דחיית המבחנים שלהם לעוד 3 חודשים.

אני יכול לציין את העובדה כי הכל הולך יפה. רק בשבוע שעבר בחנתי 3 איש. למעשה, יש לנו מחסור רציני במקצוע זה של רפואת שיניים, על כן חבל שאנחנו נפסיד אפילו איש אחד מהם. מאידך, אוי לנו אם נכניס איש אחד שייעשה נזק בפיו של אדם.

מכל מקום, אנחנו מצליחים בזה.

אותה ועדה שישבה על בעיה זו בנובמבר 1971 אמרה: טוב, ה"זובנויברצ" ילמדו במשך שנה. ומה יהיה עם היתר? אני חייב לומר כי יש פה שני צדדים: האם אנחנו באנו לפתור בעיה של מישהו, או שאנחנו באים לפתור את בעיית רפואת הציבור? לדעתי, אנחנו עושים את שני הדברים האלה יחד.

אנחנו אומרים, שאם יבוא עולה חדש מכל ארץ בעולם ויוכיח למשרד הבריאות שהוא עבד - הוא ייכנס לקורס וילמד במשך שנה, כאילו והוא "זובנויברצ".

אני חוזר ואומר כי כל 109 איש אלה שעברו את הקורס בהצלחה היו "זובנויברצ".

לגבי הקבוצה השנייה, אם מותר לי לומר, המחוקק עשה שגיאה גדולה, משום שהוא התחיל לדבר על גיל ועל ותק. למעשה, מה איכפת לי אם האיש הוא בן 20, ויודע לעבוד; ומה איכפת לי אם האיש הוא בן 60 ואיננו יודע לעבוד? לפעמים איש כזה שהוא בן 60 שנה עובד לא טוב, ואחר כך זה עוד יותר גרוע. פה אני לא רוצה להכנס לנימוקים ולוויכוחים עם אנשי ההסתדרות בארץ לגבי כל הפרינציפלים. זה איננו התפקיד שלי. אבל אני אומר, כל עוד אני עובד, אני צריך לקבל את התנאים. על כל פנים, אני אומר שלדבר על ותק מקצועי או על גיל - זה היווה פתח של זיוף, ואכן כך היה. מה עשינו?

אם היה יהודי בן 37 ברומניה שרצה לעלות ארצה, האם נגיד לו שלא לעלות? הרי זה דבר אבסורדי; או שהיה מישהו אשר טען כי יש לו ותק מקצועי של 20 שנה - אז הוא עשה זיוף של תעודות. כמובן איש בזיופים אלה משום טכנה, כי ברגע שתופשים אחד אז חושבים שאולי יש עוד 200 כאלה. אני טוען שאולי יש 200 איש, ורק אחד מזייף.

יש עליה מרומניה. אנשים טובים ואנחנו צריכים אותם. היום יש לנו אחד שעובד במעלות-הרשיחא, באופקים ועוד. אלה הם מהעולים החדשים. למעשה, לא מצאתי רופא שירצה לעבוד שם. הם מבצעים עבודה יום יומית טובה, והם משרתים את הציבור. אני חושב, שתפקידנו לעודד את זה.

יש מעט מאד אנשים שעושים זיופים, ולא רק זה, אלא הם מיוצגים ע"י עורכי דין מסויימים ומשכנעים שופטים כאילו ויש להם 20 שנות ותק. אז השופט עושה חשבון שהאיש התחיל לעבוד ברפואת שיניים בהיותו בן 13. והרי זה אבסורד. לכן אני אומר שהגיל לא מעניין אותי. גם הוותק לא מעניין אותי. גם הבגרות לא כל כך. האמת היא, מה יכול להוסיף הידע של אדם בהיסטוריה של קומוניזם, או גיאוגרפיה ולטינית? אני למדתי לטינית, וחבל.

ה"מודוס-ויוונדי" שאנחנו רוצים לבנות מין מצב שיהיה "פייר" לציבור, "פייר" למקצוע, וגם "פייר" לאלה שאין להם רשיונות. לכן אנחנו אומרים, שלא איכפת לנו הגיל. אלא ביום שעליהם לארץ היית רופא שיניים - כן או לא. ואיך להוכיח את זה? אם האיש בא עם דיפלומה וכו', אז יהיה מישהו שיקבע את זה. אבל הפרינציפ הוא, שביום שעלה ארצה הוא היה בעל מקצוע של ריפוי שיניים -

ד"ר מ. קלמן:

הרי שאני חושב כי מגיעה לאיש זה מלוא העזרה על מנת שהוא יעבוד בזה. לעומת זה, יש לי מקרה כזה שהאיש עלה ב-1946, כאשר תאריך הלידה שלו הוא 1943. איש כזה נמצא בתוך הקבוצה שהיתה לפני לפני שנה וחצי או שנתיים. קרה גם מצב כזה, שהופיעו עורכי דין בשם הבלתי ליגליים. אז אמרתי ליושב ראש כי אינני יודע במה מדובר. בקשתי שיחן לי פרטים ולאחר מכן אשב להכין הצעות. אבל הם סרבו. ואז הגענו לפשרה. היועץ המשפטי של המשרד אמר לי להכין טופס עם כל הפרטים. במקום שם, שיהיה ראשי תיבות, כך שלא אוכל להעבירם למשטרה.

לקח לי שנה ורבע עם שני עורכי דין כדי לבצע את הרשימה. כאשר התחלתי לעבוד, אז ראיתי מדוע לא רצו לתת לי את הפרטים. מצאתי שהיו שתי קבוצות. אחת מהן עם גיל ממוצע ביום עלייתם ארצה שהיה 20.8. 63 איש, שהמבוגר ביניהם היה אחד בו 52. כל היתר היו בגיל של פחות מ-36 שנה; היו גם 49% שהיו פחות מגיל 21 ביום עלייתם ארצה; מחציתם היו פחות מגיל שנה; היו שני אנשים בגיל שלוש, ועוד איש אחד בגיל שש.

בקבוצה אחת כמעט כל האנשים היו צעירים מאד. ההמוצע שלהם היה 20. זאת אומרת, שהם לא יכלו לטעון שהם היו ראשים ללכת לאוניברסיטה, והם לא ברמה אוניברסיטאית כדי ללמוד מקצוע אחר.

אני חושב ששום כנסת לא צריכה לתת רשימות כאלה. אלא יש קבוצה מסוימת שאני חושב שאין טעם לתת לה רשימות. לכן אני אומר, שאני לא רוצה לקבוע גיל. האיש בא ארצה בגיל פחות משנה ובידו רשיון - כיצד זה יתכן? לכן אני אומר שהגיל לא קובע, אלא המקצוע הוא שיקבע. יש קבוצה מסוימת שמיוצגת על ידי עורך דין אחד. הקבוצה השנייה מונה 130 איש, והיא מחומר אחר לגמרי. אני חושב שלגבי קבוצה זו אפשר לעשות משהו.

אני חושב שאנחנו חייבים למצוא פתרון מוצדק לאלה שיכולים להוכיח כי זהו המקצוע שלהם. אנחנו לא חייבים, או אסור לנו, לדעת, לאפשר לאיש ישראלי או עולה חדש, או מי שנולד בארץ אשר החליט ללכת לבית ספר ואחר כך לפתוח מרפאה. זה מסוכן.

אלה שבקבוצה השנייה שאין להם רשיונות היום, לחלק מהם יפתור החוק ללא התיקונים שוועדת השירותים עתידה להכניס. זה יפתור את הבעיה של אלה אשר מסיבות טכניות היו לפני 39 או 40 עם 17 שנות ותק ואשר לא נכנסו לזה; אנחנו לא פותרים את הבעיה עם בחינה אבסורדית. אני אומר זאת, כי לפי החוק משנת 1965 היו כאלה שלא הגיעו לבחינות עד 1971 מאי אלה סיבות. עכשיו יש לנו ועדת בוחרים עם שמונה אנשים.

אני לא מסוגל לבחון, ואני לא רואה את עצמי מוסמך לזה, כך שאני יושב שם כיושב ראש הוועדה ביחד עם סגני ועוד ששה אנשים שבוחנים. אלה הם אנשים שכולם מרצים ואנשי רפואה מהפקולטה לרפואת שיניים בארץ. כך שאף אחד לא יחשוד בהם שהם עושים קונצ'ים. הם גם לא מחמירים. אנחנו כתבנו לדיקן בית הספר לרפואת שיניים, ובקשנוהו להציע לנו שמות של אנשים שעונים על הקריטריונים, וכן שלא יהיו מושפעים בלהץ ובמעמד הגבוה.

אני חייב להגיד, שוועדת הבוחנים רצחה לאפשר לאדם לעבור את הבחינה, ואני נגד זה. תתפלאו לשמוע זאת. הוועדה היא "פיר", ואני לא חושב שמישהו עבר בלי צדק או בצדק.

ד"ר מ. קלמן:

המכינה זו כיחה ללימוד עברית, ואחר כך בא הלימוד בקורס של שנה באוניברסיטה, ואחרי כן באו הבחינות. מגיעים לרמה ואז נכנסים לבחינה ממשלתית. אולי זה קשה להם, אבל אני חייב להגיד שאלה שמתנגדים הם אלה שמתקשים בבחינה. רוב רובם עוברים טוב את הבחינה, והם הוכיחו לנו שהדרך הזו היא דרך נכונה וגם הגישה היא גישה טובה. יש לתת רשיון למי שמוכיח שהוא ראוי לו.

הם לא רשאים להשתמש בתואר של דוקטור. אני רשאי להגיד לאיש "אתה רופא שיניים". ואם אתה רוצה את כינוי האותיות, אז לך לאוניברסיטה."

זאת ועוד: איש כזה לא יזכה למופתיות. כלומר, אדם שרוצה להיות מומחה, אז אנחנו דורשים ממנו את כל מה שצריך. אנחנו מקווים שיהיה לנו קורס כזה.

מכל מקום, הפרינציפ הוא רפואת שיניים. ואם זה אנחנו מלמדים את ה"זובנוברצ". אנחנו רואים שכאשר מגיע אליהם מקרה מסובך, אז הם מעבירים למישהו אחר. וזה טוב.

לפי החוק אסור לרופא שיניים לעשות ניתוחים. (ל. דיציאן: היכן כתוב שאסור לעשות ניתוח?)

בחוק משנת 1945 יש הגדרה האומרת:

(פר נעמן מצטט אותה)

"התעסקות בריפוי שיניים" כוללת ביצוע כל אותם ניתוחים ומתן כל פעולה, עצה או טיפול שרופא שיניים מבצע או נותנם כרגיל, וביצוע כל ניתוח, או מתן כל פעולה, עצה או טיפול לכל אדם, או בכל אדם, המכוון להכשיר את תיאומן, הכנסתן, קביעתן או תקונן של שיניים תותבות או כל מערכות שיניים תותבות".

ל. דיציאן: מִי־שֶׁהוּ שֶׁאֵף פֶּעַם לֹא יָדַע מֶה זֶה פֶּרֶמְגוֹלוֹקִיָּה. הֵאֵם הוּא יִכּוֹל לַחַם רִצְפְּטִיָּם?

ד"ר מ. קלמן:

אני לא רוצה להכנס לעומק הבעיה. אני מסכים ב-200% לזה שאיש כזה לא צריך לרשום רצפטים. אבל אסור גם לא לתת לו היתר כזה, אלא ברגע שאתה נותן לו רשיון אז תן לו לעבוד. או לתת או שלא לתת לעבוד.

אין דבר כזה שיש שתי רמות ברפואה. אני דוחה מצב כזה. לצערנו, זהו המצב שבשכונת התקווה יש מרפא שיניים, ובהרצליה אין דבר כזה. ועוד: במצפה-רמון, בשלומי יש לי רופא חדש. אבל במעלות ותרשיחא ובית שאן יש מרפא שיניים ואפילו בלתי ליגלי. וזה רע מאד. אני רוצה לשבור מצב זה פעם אחת לתמיד. איפה השוויון בין העדות?

אני מקווה שאחרי הקורס לא יהיה הבדל. אם יהיה הבדל מהותי בין הרופא הממוצע אז מִי־שֶׁהוּ צָרִיךְ לִהְיֶיךָ אוֹתִי לְדִין. זו הנקודה. אחרי החוק הזה, אנחנו נדאג לכך שאנחנו נעזוב את 500 איש אלה שהם ימשיכו לעבוד עד 120 שלהם. זו זכותם. אבל אני אומר כי לגבי העתיד, אם מִי־שֶׁהוּ יִרְצֶה לַפְתּוֹחַ מִרְפָּאָה בְּשֶׁלּוֹמִי אִז כּוֹלֵם יָדְעוּ שֶׁאִישׁ זֶה עָבַר רֶמֶה מְסוּיֵמֶת. אנחנו נדאג לכך שלפחות תהיה רמה מינימלית בארץ. אני לא דורש שמישהו יהיה פרופסור. יש יותר מדי פרופסורים.

ד"ר מ. קלמן:

וזה רע מאד. אנחנו צריכים "סוסי עבודה" שיהיו מוכנים לעבוד בזה. זוהי כל הכוונה שלנו. עם הקבוצה השניה אנחנו עומדים לדרוש לימודים של שנתיים. יהיו עוד בעיות, אבל אני רק יודע שזה טוב. איך "מבשלים" את זה, אני לא יודע. מכל מקום, אני רוצה להוריד את מספר הבלתי ליגלים בארץ מ-300 ל-50, ואז יהיה טוב. אם יגידו לי מה אעשה אם ה-50 אלה, אז אומר כי אנחנו לא יכולים לפתור את כל הבעיה. על כל פנים, אדם שאיך לו רשיון וגם איננו יכול להגיע לרמה מינימלית של רופא שיניים - אני לא יכול לוותר, הוא לא יקבל רשיון.

הקבוצה השלישית היא הקבוצה שכבר

אנשיה קבלו רשיון בזמנם, ואני אומר שאני רוצה להגיע שהם יהיו רופאי שיניים. אנחנו נאמר להם שהם ייכנסו וילמדו. ושאר כך הם יעברו בחינה. ושוב, רק להגיע לרמה הדרושה.

יש עניין של מומחיות בחוק. יישארו

אלה שקבלו בזמנם רשיון, כאשר הצעיר ביותר ביניהם הוא בן 57. סביר להניח שהמקצוע של מרפא שיניים לא קיים בארץ, ואני כבר שמעתי באיגוד מרפאי השיניים כי זה לטובת החוק הזה. יש איחוד בין שתי קבוצות אלה, וזה לטובת החוק. יש שיחוף ביניהם. מזמינים אותם ליום עיון. למעשה, כל הגישה השתנתה היום. פה ושם יש אנשים שלא יכולים להשתלב בזה. אבל הגישה היא חיובית. למרות גילם הגבוה, הם מוכנים ללמוד ולהשתלב במשך שנתיים. שאלתי: האם איש בן 70 ילמד? אמרו לי: כן.

לדעתי, זו גישה מבורכת, וזה מוכיח

לנו שזו שיטה נכונה. יחד עם זה אני חייב לדעת שאי אפשר להגיע לגן-עדן בשלב אחד. אנחנו צריכים לדעת שאנחנו הולכים בדרך הנכונה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה שאנחנו נשמע גם את

מרפאי השיניים, ואחר כך את הסטדרות

רופאי השיניים. אנחנו נבקש מהסטדרות רופאי השיניים שבמשלחת שלהם שתבוא לוועדת השירותים יהיה לפחות אחד מי שהיה מרפא שיניים. כמו כן אנחנו נשמע גם גוף אחר - נציגות של בית ספר של רפואת שיניים.

ד"ר מ. קלמן:

חשוב לנו שתזמינו גם פרופסורים

מהאוניברסיטה.

ל. דיציאן:

אני חושב שקודם כל נזמין את בית הספר לרפואת שיניים, ואחר כך נזמין את

הצדדים המעוניינים.

לדעתי, יש חשיבות לסדר זה, כי אז

אני מקבל אינפורמציה מבית הספר לרפואת שיניים, וכך אוכל להציג שאלות בפני האינטרסנטים.

אני מציע להזמין אח ועדת
הבוחנים. מוטב יהיה שנשמע אותם.

ה. זיידל:

אני מציע להזמין שנים-שלושה
בוגרי הקורסים של "זובנוברצ".

ב.צ. קשת:

שמענו את כל ההצעות.

היו"ר ח. גרוסמן:

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.50.